

DOMSTOLENS KENDELSE (Sjette Afdeling)

26. oktober 1995 ^{*}

I de forenede sager C-199/94 P og C-200/94 P,

Pesquería Vasco-Montañesa, SA (Pevasa), Bermeo (Spanien), ved advokat Maria Iciar Angulo Fuertes, Biscaya, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Ernest Arendt, 8-10, rue Mathias Hardt,

og

Compañía Internacional de Pesca y Derivados, SA (Inpesca), Bermeo (Spanien), ved advokat Maria Iciar Angulo Fuertes, Biscaya, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Ernest Arendt, 8-10, rue Mathias Hardt,

appellanter,

angående to appeller af kendelse afsagt den 28. april 1994 af De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans (Anden Afdeling) i de forenede sager T-452/93 og T-453/93, Pevasa og Inpesca mod Kommissionen (Sml. II, s. 229), hvorunder der for det første er nedlagt påstand om ophævelse af denne kendelse, for det andet om, at Kommissionens beslutninger af 18. december 1990 og 8. november 1991, hvorved Kommissionen afviste at yde appellanterne den finansielle støtte, som de

^{*} Processprog: spansk.

havde ansøgt om i medfør af Rådets forordning (EØF) nr. 4028/86 af 18. december 1986 om fællesskabsforanstaltninger til forbedring og tilpasning af fiskeri- og akvakulturstrukturerne (EFT L 376, s. 7), annulleres, for det tredje om, at Kommissionen kendes pligtig at træffe de foranstaltninger, der er nødvendige for at tildele appellanterne den nævnte støtte, og for det fjerde om, at Kommissionen dømmes til at betale erstatning for de tab, appellanterne har lidt som følge af dens adfærd,

den anden part i appelsagen er:

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved ledende juridisk konsulent Francisco José Santaolalla Gadea og juridisk konsulent José Luis Iglesias Buhigues, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg hos Carlos Gómez de la Cruz, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagner-Centret, Kirchberg,

har

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, C.N. Kakouris, og dommerne G. Hirsch, G.F. Mancini (refererende dommer), F.A. Schockweiler og P.J.G. Kapteyn,

generaladvokat: C.O. Lenz
justitssekretær: R. Grass,

efter at have hørt generaladvokaten,

afsagt følgende

Kendelse

- 1 Ved appelskrifter indleveret til Domstolens Justitskontor den 8. juli 1994 har Pesquería Vasco-Montañesa, SA (herefter »Pevasa«) og Compañía Internacional de Pesca y Derivados, SA (herefter »Inpesca«) iværksat appel af kendelse afsagt den 28. april 1994 af Retten i Første Instans i de forenede sager T-452/92 og T-453/92, Pevasa og Inpesca mod Kommissionen (Sml. II, s. 229), hvorved de af sagsøgerne anlagte sager blev afvist og sagsøgerne dømt til at betale sagens omkostninger. Pevasa og Inpesca har desuden nedlagt påstand om, at Kommissionens beslutninger af 18. december 1990 og 8. november 1991, hvorved Kommissionen afviste at yde appellanterne den finansielle støtte, de havde ansøgt om i medfør af Rådets forordning (EØF) nr. 4028/86 af 18. december 1986 om fællesskabsforanstaltninger til forbedring og tilpasning af fiskeri- og akvakulturstrukturerne (EFT L 376, s. 7, herefter »forordning (EØF) nr. 4028/86«), annulleres, om, at Kommissionen kendes pligtig at træffe de nødvendige foranstaltninger med henblik på at tildele appellanterne den nævnte støtte og om, at Kommissionen dømmes til at betale erstatning for de tab, appellanterne har lidt som følge af dens adfærd.
- 2 Ifølge artikel 6, stk. 1, i forordning (EØF) nr. 4028/86 kan Kommissionen yde finansiell fællesskabsstøtte til realinvesteringer i køb eller bygning af nye fiskerfartøjer. Artikel 35, stk. 1, litra a), bestemmer, at Kommissionen to gange om året træffer beslutning om ansøgninger om en sådan støtte, »idet den første beslutning træffes senest den 30. april om ansøgninger, der er indgivet senest den 31. oktober det foregående år, og den anden beslutning træffes senest den 31. oktober om ansøgninger, der er indgivet senest den 31. marts samme år«. Ifølge artikel 37, stk. 1, overføres støtteansøgninger, som ikke har kunnet imødekommes på grund af utilstrækkelige finansielle midler, én enkelt gang til det følgende budgetår.

- 3 Det fremgår af den appellerede kendelse, at Kommissionen den 29. juni 1989 modtog en ansøgning om finansiel støtte fra Inpesca med henblik på bygningen af et tunfiskerfartøj med fryseanlæg. Den 31. oktober 1989 modtog Kommissionen en lignende ansøgning fra Pevasa.
- 4 Den 18. december 1990 sendte Kommissionen til Inpesca og Pevasa enslydende skrivelser om, at der ikke havde kunnet ydes finansiel støtte til deres projekter, da der ikke var tilstrækkelige midler på budgettet til finansiering af projekterne for 1990.
- 5 Kommissionen har anerkendt, at dens beslutninger vedrørende appellanternes ansøgninger skulle have været truffet senest den 30. april 1990. Kommissionen har forklaret, at den i 1990 havde set sig nødsaget til at stille ydelsen af ny støtte i bero, fordi visse medlemsstater ikke havde indsendt alle de oplysninger, der var nødvendige med henblik på behandlingen af de indgivne ansøgninger. Kommissionen har også anført, at appellanternes ansøgninger automatisk blev overført til budgetåret 1991, jf. artikel 37, stk. 1, i forordning (EØF) nr. 4028/86.
- 6 I april 1991 besluttede Kommissionen ikke at tildele fællesskabsstøtte til nybygningsprojekter med hensyn til fiskerfartøjer. Den oplyste imidlertid i en meddelelse offentliggjort i EF-Tidende den 20. juni 1991 (EFT C 160, s. 3), at alle projekter ville blive genovervejet i forbindelse med Kommissionens afgørelser om støtte i anden udlodning af 1991.

- 7 Ved enslydende skrivelser af 8. november 1991 meddelte Kommissionen appellanterne, at der ikke havde kunnet ydes støtte til deres projekter, da der ikke var tilstrækkelige midler på budgettet til finansiering af projekterne for 1991.
- 8 Ved skrivelse af 7. januar 1992 anmodede Pevasa Kommissionen om at oplyse, om selskabets ansøgning om støtte var blevet overført til budgetåret 1992, og om — såfremt ansøgningen afvistes endeligt — at meddele selskabet begrundelsen for afvisningen. Inpesca sendte Kommissionen en tilsvarende skrivelse den 27. januar 1992.
- 9 Da Pevasa og Inpesca ikke modtog svar på deres skrivelser, opfordrede de ved skrivelser af henholdsvis 18. marts 1992 og 31. marts 1992 Kommissionen til at handle, jf. EØF-traktatens artikel 175.
- 10 Ved skrivelser af 18. maj 1992, som appellanterne modtog den 25. maj 1992, meddelte Kommissionen dem, at dens skrivelser af 18. december 1990 og 8. november 1991 måtte anses for begrundede meddelelser om beslutninger, jf. artikel 35 i forordning (EØF) nr. 4028/86.
- 11 Ved skrivelser af 21. maj 1992 meddelte Kommissionen dels, at i medfør af samme forordnings artikel 37, stk. 1, kan støtteansøgninger, som ikke har kunnet imødekommes på grund af utilstrækkelige finansielle midler, kun én enkelt gang overføres til det følgende budgetår. Endvidere gjorde Kommissionen opmærksom på, at listen over de projekter, der har fået tildelt fællesskabsstøtte, var til rådighed ved henvendelse til Kommissionen, og at de interesserede virksomheder således kunne

undersøge den og, i givet fald, anmode Domstolen om at efterprøve lovligheden af Kommissionens beslutning om først og fremmest at yde fællesskabsstøtte til de heri opregnede projekter.

- 12 Den 30. juli 1992 anlagde appellanterne i medfør af EØF-traktatens artikel 173, 174, 176, 178 og artikel 215, stk. 2, sag med påstand om annulation af de beslutninger fra Kommissionen, der fremgår af skrivelserne af 18. december 1990 og 8. november 1991, om, at Kommissionen tilpligtes at træffe de nødvendige foranstaltninger med henblik på at tildele appellanterne den fællesskabsstøtte, de havde ansøgt om, og om, at appellanterne kendes berettiget til erstatning for det tab, de havde lidt som følge af de anfægtede beslutninger.

- 13 Den 28. april 1994 afsagde Retten kendelse om afvisning af sagerne. Retten bemærkede navnlig, at for så vidt som der under sagerne var nedlagt annullationspåstande, var sagerne blevet anlagt længe efter den i traktatens artikel 173 fastsatte frist på to måneder, forlænget med ti dage under hensyn til afstanden. Retten fandt, at påstandene om, at det blev fastslået, at Kommissionen skulle træffe de nødvendige foranstaltninger med henblik på tildeling af den omhandlede støtte, gik ud over den kompetence, Fællesskabets retsinstanser har inden for rammerne af et annullationssøgsmål. Med hensyn til erstatningspåstandene, således som de fremgik af stævningerne, og som i form af erstatning tilsigtede udbetaling af renter i forbindelse med den omhandlede støtte, var der ifølge Retten ikke tale om selvstændige krav, men om krav, som var betinget af påstande om, at Retten fastslog, at appellanterne havde krav på støtte, og da disse påstande ikke kunne admitteres, måtte påstandene om erstatning også afvises. Endelig bemærkede Retten, at påstandene om erstatning, der var fremsat i replikken, var nye påstande, som i henhold til procesreglementets artikel 48, stk. 2, ikke kunne nedlægges.

- 14 Til støtte for påstandene om ophævelse af kendelsen af 28. april 1994 har Pevasa og Inpesca i det væsentlige fremført tre anbringender, som vedrører de forskellige påstande, de nedlagde for Retten i Første Instans, og som blev afvist. I svarskriftet har Kommissionen nedlagt påstand om, at appellerne forkastes.
- 15 Procesreglementets artikel 119 bestemmer, at såfremt det er åbenbart, at appellen skal afvises eller forkastes, kan Domstolen når som helst ved begrundet kendelse beslutte at afvise eller forkaste appellen.

Det første anbringende

- 16 For så vidt angår påstandene om annulation af Kommissionens beslutninger har appellerne gjort gældende, at Retten har tilsidesat traktatens artikel 173, idet den fandt, at skrivelserne af 8. november 1991 var klart og utvetydigt affattet, at der var tale om retsakter, der havde endelige retsvirkninger over for appellerne, at de måtte betragtes som behørig meddelelse af de beslutninger, de indeholdt, og at søgsmålsfristerne følgelig var begyndt at løbe, da appellerne fik kendskab til skrivelserne. Ifølge appellerne har Kommissionen med sin adfærd givet anledning til usikkerhed hos dem, rejst begrundet tvivl hos dem og tilsidesat retssikkerheds- og redelighedsprincippet. For det første var skrivelserne af 8. november 1991 affattet på samme måde som skrivelserne af 18. december 1990, selv om Kommissionen tillagde dem forskellige retsvirkninger, idet de sidstnævnte skrivelser indebar, at ansøgningerne om støtte blev overført til det følgende budgetår, mens de førstnævnte skrivelser indebar, at de blev endeligt afvist. Endvidere var det ifølge appellerne almindeligt kendt, at Kommissionen ikke havde overholdt artikel 37, stk. 1, i forordning (EØF) nr. 4028/86 ved at foreskrive, at ansøgninger om støtte kun kan overføres én enkelt gang, hvilket Revisionsretten fremhævede i sin årsberetning for regnskabsåret 1990 (EFT C 324 af 13.12.1991, s. 1, på s. 93). Endelig bekræftes Kommissionens tvetydige adfærd af, at den ikke besvarede appellan-

ternes skrivelser af 7. og 27. januar 1992 med anmodning om yderligere oplysninger, inden appellanterne opfordrede Kommissionen til at handle, jf. traktatens artikel 175. Kommissionens standpunkt blev derfor først fastlagt klart og utvetydigt i skrivelserne af 18. maj 1992, meddelt appellanterne den 25. maj 1992, og det er derfor den dato, der er begyndelsestidspunktet med hensyn til beregningen af den i artikel 173 fastsatte søgsmålsfrist.

- 17 Hertil bemærkes for det første, at det i skrivelserne af 8. november 1991 klart og utvetydigt er anført, at ansøgningerne om støtte ikke havde kunnet imødekommes, da der ikke var tilstrækkelige midler på budgettet. Som Retten med rette har bemærket, følger det af artikel 37, stk. 1, i forordning (EØF) nr. 4028/86, hvorefter ansøgningerne kun kan overføres én enkelt gang, og ikke af en beslutning fra Kommissionen, at de afslag, der lå i forlængelse af de tilsvarende beslutninger af 18. december 1990, var endelige. Heraf følger dels, at Kommissionen ikke var forpligtet til at præcisere retsvirkningerne af det andet afslag, dels at den omstændighed, at skrivelserne af 8. november 1991 var affattet på tilsvarende måde som skrivelserne af 18. december 1990, er uden betydning.
- 18 For det andet bemærkes, at selv om det måtte blive bevist, at Kommissionen ved behandlingen af andre ansøgninger har tilsidesat ovennævnte artikel 37, stk. 1, kan appellanterne ikke påberåbe sig en sådan ulovlig adfærd til støtte for, at de retsvirkninger af afslaget, der fremgår af skrivelserne af 8. november 1991, var uvisse.
- 19 For det tredje ændrer det forhold, at Kommissionen ikke hurtigt har besvaret de skrivelser, hvori appellanterne anmodede om yderligere oplysninger — hvor beklageligt dette end måtte være — ikke noget ved, at de omtvistede beslutninger må anses for endelige.

- 20 Retten har således korrekt antaget, at skrivelserne af 8. november 1991 var retsakter, der har endelige retsvirkninger over for appellanterne, at skrivelserne var en forskriftsmæssig meddelelse af de beslutninger, som de indeholdt, og at de i artikel 173 fastsatte søgsmålsfrister følgelig begyndte at løbe på det tidspunkt, hvor appellanterne fik kendskab til skrivelserne. Tilsvarende har Retten korrekt antaget, at det samme af de samme grunde måtte gælde for skrivelserne af 18. december 1990.
- 21 Det første anbringende må således forkastes.

Det andet anbringende

- 22 For så vidt angår påstandene om, at de omtvistede beslutninger blev erklæret ugyldige og om, at Kommissionen tilpligtedes at træffe de nødvendige foranstaltninger med henblik på tildeling af den omhandlede støtte, har appellanterne anført, at Retten har tilsidesat traktatens artikel 174 og 176 derved, at den uden rimelig grund har sammenholdt appellanternes forskellige påstande, der er nedlagt i henhold til de nævnte to artikler. På den ene side følger det af artikel 174, at såfremt Retten havde givet appellanterne medhold, skulle de anfægtede retsakter have været erklæret ugyldige, hvilket deres første påstand gik ud på. På den anden side fremgår det af artikel 176, at den institution, fra hvilken en annulleret retsakt hidrører, har pligt til at gennemføre de foranstaltninger, der er nødvendige for at overholde den afsagte dom, hvorfor den anden af de nævnte påstande ikke overskrider den kompetence, der ved traktaten er tillagt Fællesskabets retsinstanser.
- 23 Hertil bemærkes for det første, at for så vidt som det med de påstande, appellanterne nedlagde for Retten i Første Instans, tilsigtedes, at den erklærede de anfægtede beslutninger ugyldige, svarer påstandene til de annullationspåstande, som Retten afviste.

24 For det andet bemærkes, at for så vidt det med de nævnte påstande tilsigtedes, at Retten pålagde Kommissionen at træffe nærmere angivne foranstaltninger, fremgår det af Domstolens faste praksis (jf. senest dom af 5.7.1995, sag C-21/94, Parlamentet mod Rådet, Sml. I, s. 1827, præmis 33), at inden for rammerne af den retlige kontrol, der bygger på traktatens artikel 173, har Fællesskabets retsinstanser ikke kompetence til at meddele påbud, uanset om sådanne påbud vedrører den nærmere opfyldelse af afsagte domme.

25 Det andet anbringende må således også forkastes.

Det tredje anbringende

26 For så vidt angår påstandene om erstatning for det lidte tab har appellanterne gjort gældende, at Retten har tilsidesat artikel 176, 178 og 215, idet den ikke fuldt ud, men kun delvis og overdrevent formalistisk har udlagt den påstand, der var nedlagt i stævningen. Påstanden vedrørte såvel udbetalingen af støtten i form af erstatning som morarenter. Erstatningspåstanden var i den sammenhæng nedlagt i henhold til artikel 176, 178 og 215 under ét og var en selvstændig og særskilt påstand i forhold til annullationspåstanden.

27 Selv om det antages, at de påstande, appellanterne nedlagde i de stævninger, de indleverede til Retten, vedrørte såvel en påstand om erstatning som en påstand om betaling af morarenter, har Domstolen i en række afgørelser fastslået (jf. bl.a. domme af 12.11.1981, sag 543/79, Birke mod Kommissionen og Rådet, Sml. s. 2669, præmis 28, og sag 799/79, Bruckner mod Kommissionen og Rådet, Sml. s. 2697, præmis 19), at selv om en part kan rejse erstatningssag uden herved i med-

før af gældende retsforskrifter at være tvunget til at kræve annullation af den ulovlige retsakt, som har forårsaget tabet, kan han dog ikke på denne måde komme uden om afvisningen af et søgsmål, der vedrører det samme ulovlige forhold og tilsigter samme økonomiske resultat.

- 28 I den foreliggende sag har formålet med de påstande, der angiveligt er nedlagt med henblik på at opnå erstatning, klart været at få udbetalt de samme beløb, som ville være blevet udbetalt som fællesskabsstøtte, såfremt Kommissionen havde imødekommet de ansøgninger, appellanterne havde indgivet herom, med morarenter, og de var støttet på de samme ulovlighedsanbringender, der var fremført til støtte for annullationspåstandene. Herefter er det åbenbart, at formålet med sådanne erstatningspåstande har været at omgå den i artikel 173 fastsatte søgsmålsfrist, og de har således været en omgåelse af den fremgangsmåde, der er fastsat i traktatens artikel 178.
- 29 Det følger af det anførte, at det er åbenbart, at alle de anbringender, appellanterne har fremført til støtte for ophævelse af Rettens kendelse, må forkastes. Da appellanternes øvrige påstande er betinget af, at kendelsen ophæves, er det uforment at tage stilling til dem. Appellerne må følgelig forkastes, jf. procesreglementets artikel 119.

Sagens omkostninger

- 30 Ifølge procesreglementets artikel 69, stk. 2, dømmes den part, der taber sagen, til at betale sagens omkostninger, såfremt der er nedlagt påstand herom. Appellanterne har tabt sagen og bør derfor betale sagens omkostninger.

Af disse grunde

bestemmer

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling)

- 1) Appellerne forkastes.
- 2) Appellanterne betaler sagens omkostninger.

Således bestemt i Luxembourg den 26. oktober 1995.

R. Grass

C.N. Kakouris

Justitssekretær

Formand for Sjette Afdeling